

میلعا وه

ایند نوئش ز اقلعت عطق رد رکذ ریثأت

هسلج - رکذ و درو - یر صبن او ذع تیدد حرشد

10

تانااید

ی نیسد ن سحمدحم دیسد جاد الله تیآ تر ضد

ی نار هط

هر سد الله سدق

مِجْرَلَا نِ اطِيْشَلَا نَم لِّلْهَابُ ذُو عَا
 مِجْرَلَا نِ مَحْرَلَا اَللهِ مِسْب
 يَ لَعْمَلَا سَلَا وُقْلَا صَلَا و نِيْمَلَا عِلَابِر لِّلْه دُمَحَلَا
 نِيْلَسْر مَلَا فِرْشَا
 نِيْبِيْطَلَا هِلَا يَ لَع و دِمَحْم مِسَا قَلَا يَ بَا نِيْبِيْنَا مِتَاخُو
 نِيْر هَا طَلَا
 نِيْعِمَجَا مِهْدَا دَعَا يَ لَعْمَلَا نَعْلَاو

قداصد ماما ملاک زاهفیرشد هر قفنیار دتحت
 میترصد که دوی رصبن او ذعبه ملاسلا هیلع
 :دنیامرف

و لیللا عانآ نمة عاسلک یف داروا یل کذ عم
 زای تا عاسردنم» ؛ ی درو نعی نلغشت لاف، راهنلا
 و تسپ، ملوغشم ی راکذا و داروا به زور و بشد
 «رادن زاب مدری و رکذ زارم
 ی قرت رد نآ شقد و رکذ موزا تلعبع جار
 جهن رد ملاسلا هیلع نینمؤ ملاریما ملاک به ناسنا
 دنام مامتاز بلطم و دش ی اهر اشا هغلابلا

**هیلع نینمؤ ملاریما دنلب ملاک رد رکذ لها
 ملاسلا**

مع جار هغلابلا جهن رد ملاسلا هیلع نینمؤ ملاریما
 :دیامرفی م رکذ تیصوصد به

مْهَلْغَشْتْ مَفْ ، لَأَدَبْ اِيْنْدَلَا نَمْ هُو ذَخَا اَلْهَلَا رِكْذِلِلَّانْ اُو
 لَاعْتَمِ دِنُوادْخِ دَايُو رِكْذِ يَارِبْ»¹ . هَذَعُ عَيْدِ لَا وُقْرَا جِتْ
 و ایند رد نترفورف ی اجه به که دنتسه ی اهدع
 به لوصو و ی ناسفد ی اهاوه اب تسرامم

¹ ۲۱۱ ص ۲، ج (مدیعه) هغلابلا جهن

و هدرک باختنا ار قح دای و رکذ ، تابهتشم
 زا ار ناتآ ی اهلماعم و تراجت چیه و ؛ دناه دیزگرب
 «. دنکی مذل و غشم دوخه پوا رکذ و ادخ
مومذم ی ایند زا تایاور دوصقم

تاملک و هغلابلاجهذ تارابع زا ام هچنآ
 ی انعم اب ، میوشی م هجوتم ایند هب تبسن ناگرب
 زا روظنم اریز ؛ تسا توافتم ام نهد هب ردابتم
 ی گدنز فرصد ، ناگرب تارابع رد مومذم ی ایند
 دیشروخ و نیمز هرک ای هدام ملاعر د رمعی ط و
 ی مزا هن اشکهک و تباوژ و تارایسد و ناگراتسد و
 دشاب.

ن تفرور فزا مدرمی هذرا عایلو و همئا روظنم
 مرکا ربمغیب زا هچنآ ریظنی تایاور رد ایند رد
 هدمرف هکتسا یورم ملس و هلاآ و هیلع الله ی لصد
 دنا:

و ایند نیا^۱؛ اهیف نَم نُوَعْلَم و نُوَعْلَم اَيْنْدَلَا»
 ایند ی گدنز «تسا نواعلم تسا نآ رد هکس کره
 همئا و ادخلوسر صخش اتعیبط و ، تسیند
 رگا . دناه درکی م ی گدنز ایند نیا رد ملاسلام هیلع
 نیا هک تفگ دیاب ، دشاب ایند نیا رد ی گدنز روظنم
 هدوبند مدرم رایتخا رد (توم و تایید ، دلوت) ی گدنز
 تسیند و

دلوت رد تیلع بتارم و ی ملعات اهجزا رگا
 دلوت مییوگب دیابل قادح ، مینک رظنفر صل سانت و
 تقون آ ؛ تسا هدوب ام رد ام و ردپتسد رد ام
 نیا هب ار ام لاعتم دنوادخ هکتسا نکم روظنم
 تمذم ار ایند ش دوخ مه دعب و دشاب هدر و آ ایند
 فده و عنص زا تیاغ فلاخر ب انعم نیا !؟ دنک

۱. ۱۴ ص ، ۱ ج ، بولقلا داشرا

زا هک ایند زا روظنم ،ن یاربانب .تسا تیّء زا
للاقتسا^۱ تسا ی تسپ و تئاند ی انعمه ب و «ی ند»
ی وء ملاو عریاس زا ن آ ن تسناد ادج و ندیشخب
تسا .

ی ارب هتقیقحو هتبعقوب ار عایشا تقیقده چنآ
ی طبر هبج نامه ،دنکی م فشکنم ناسنا
ار اهنآ عیمج هک تسا قد ترضد اب تاقولخم
اهنآ هب و هروآ دوجوهب مدء زا و هدرک ققحتم
ن آ رگا هکی روطه ب ؛تسا هدناشوپ ی تسه س اب
ی ارب رگید میریگب عایشا زا ار ی طابتر ا هبج
دنامی منی قاب ی زیچ ت ادوجوم

و ،درادن هدام ملاء هب ی صاصتخا هئسم نیا
نیا لومشم^۲ می دام و ی وء ملاو ع قیلاخ مامت
اهنآ تقلذ نوچ هکی وحنه ب ؛دنتسه نوناق و هدعاق
و ائودد و ا تیاند نودب ،تسا قد ترضد زا
مه ،ملاو ع ی مامت .دوب دنه اوخ ضحم مدء اناقب
رظنه طقنزا مه و قلذ و ش یادیپ ل صا رظنه طقنزا
اب و ،دنتسه و اس دقا تا ذ هب ی گتم ،ماود و تایح
اهنآ دوجو رب مدء ی لکه ب ،تیاند مدء هظط لک
دنزیر ورف مه زا دنک ی زان رگا» :دوشی م مکاد
»^۳ .اهبلاق

دوجو ل صا هک ی تادوجوم نیا رب اعبط ل اح

۱. ۲۷۳ ص ، ۱۴ ج ، برعلا ناسنا

۲ هدام هک ی ملاء هب و ،ی وء ملاء درادن تروصد و هدام هک ی ملاء هب
ی اراد هک ی ملاء هب و ،توکلّم و لائم ملاء دراد تروصد ی لو درادن
ملاو ع نیمه) ملاو ع نیا مامت ؛دوشی م هتفگ هدام ملاء دشاب هدام و تروصد
اب طبر نوناق لومشم (ن آ قوفام ملاو ع و مینکی م دهاشم هک ی اهدام
دنشابی م قد ترضد

۳: ی زاریشل دیدن اوید

*** ار ش نیرفأ دراد هدنز ی تافتلا ضحمه ب

اهبلاق دنزیر ورف مه زا دنک ی زان رگا

بترتم زیند یرائاً ،تسا قد ترصد ز اهنأ
 دوجو لصا رد ی گمه هک هکئلام رب لاثم ؛تسا
 نایعا ملء رد و دناهدش ققحه قد ترصد ز ا
 ،ءاهب ،رون ،ملء نوچ یرائاً دناهدرک ادیپ دوجو
 ،تمارک ،دجم ،تدابء ،افصد ،ریبده ،لقء
 نآ مامت هک هتسگ بترتم لامج و للاج ،تمظء
 .تسا لاعتم قد بانج ز ا ،دوجو نآ عبتهب رائاً

مامت هک دوشی م نشور هتکن نیا هب جوتا ب
 قد ترصد ز ا دوجو ملء رد هک ی تادوجوم
 هب ی گتم و ی لدم ی تادوجوم ،دندکی م شوارت
 ی تقو هک لیموتا ک ی لثم هن ؛دنتسه قد ترصد
 دوشی م ج راخ ی ز اسن یشام هئاخراک دیلوت طخ ز ا
 هب و هتسادن ی طابترا هئاخراک هب نآ تکرر گید
 هک ی اهناء لثم هن و ،دراد ی گتسب هدندار و نیزب
 .درادن ی ز ایند آنبو و س دنهم هب ر گید انب مامت ز ا دعب

ترصد اب تادوجوم طابترا تیفیک رد ی لیثمت

قد

قد ترصد هب تادوجوم ی اگتا نینچمه
 دلوت ز ا دعب هک تسیند شردام هب لفظ ی اگتا دننام
 بسانم ی اذغو و ک شخریش ایو هیاد ابار وان اوتب
 ترصد اب تادوجوم طابترا هکلب ؛تشاد هگذا¹
 قریب عنم اب ژاتنوم ی اهماگتسد طابترا دننام ،قد
 راک دراد نایرج هماگتسد رد قریب ی تقو ات هک تسا

¹ دنیوگی م و دندزی م لوگ ار ناردام ،نادرخی پ ز ا ی ضعب هزورما
 و ک شخریش اب دناوتی م ناسنا و درادن ی صاخ ش ز را ردام ریش
 ی واعد ز ا ی ضعب رطاخ هب زیند اهنأ و ،دنک گرزب ار کدوک کذل لاثما
 .دندکی م مورحم گرزب ت معذنیا ز ا هچب ،ی رهاظ و ی ناسفد

ریش نیا انلا و ؛تسا هداد رارق ار هچب ی اهز ایند مامت ریش نیا رد دنوادخ
 طابترا نآ ،ن داد ریش ز ا عنم هطساو هب .تسا هچب ی ارب اذغ نیرتمهم
 نیا و دوشی م بلس و ا ز ا ،دراد زاین نادب دازوند هک ار ی فطاع
 دنزرف هب تسا نکم ردام ک ی هک تسا ی تیانج و تنایخ نیرتگرزب
 !دراد اور دوخ

عطق عبنم زا هتیسیر تکلا نایرج هکنیمه و دنکی م
مامت ن آ راک و دتسیایم تکر د زا هاگتسد ، دش
تسا .

لیبق نیازا راگدروپ و ناسنا نید طابتر
قرب ، دسرد ه دشبصن نیروتی تقواته کتسا
هکنیمه و دنکی م راک هاگتسد ، دنکی م دیلوت
مه هیناژ کی تی تداتسیا ندرک راک زا نیروت
اریز¹؛ دوشی م فقوتم هاگتسد هک دشکی منلوط
بوانتم نایرج هب یگتم هاگتسد نیا تکر د
، دوشد عطق نایرج نیا هکنیمه و تسا هتیسیر تکلا
و تاکرب و هجیتد و رثا و دیلوت و تیلعف مدع
دشدهاوخ مکاد هاگتسد نیا رب تاریخ

بالطم و تسا نهد هب بیرقت بابزال اثم نیا
قد ترضد و تادوجوم نید طابتر تیفیک رد
رب مدع تروصن یارد اریز ؛ تسا رتلااب نیازا
مدع هکنیا هذ ، دوشی ممکاد ام ی تسه و دوجو
ضرفرگا . دوشد مکاد ام راثا و تیلعف رب افرص
رب هولاع قرب یورین هک میرانگب نیا رب ار
و اهه دندخ رچ تاید رد هاگتسد دیلوت و تکر د
رگا تروصن یارد ، تسا رثوم ن آ ازجا ریاس
زیند هاگتسد دوجو لصا دشابند هتیسیر تکلا یوریند
ربمغیپ و لیئار بج نید طابتر ؛ دوری م نیدزا
نینچ قد ترضد اب نینمؤملاریما و مرکا
هک تسا ی تیعاو و تقیقد نیا و ؛ تسا ی طابتر
ی فخن اگدید زا و هتفهذ ام تلفغ هدرپ تشپ رد
تسا هتشگ

راک هوحذ هب هاگن اب هک میتسه ی لفظ دننامه ام

¹ مه رتمولیک راز هاهن نیروت و هناخراک نید ه لصف رگا اضر ف اریز
دنکی می ط ار رتمولیک راز ه دصیسه هیناژ ره رد قرب ، دشاب

دیوگی و دنکی م بجعت هاگتسد یرهاظ ندرک
 یبلاج ی اهراک هچ و تسا ی بیجء هاگتسد هچ»
 یمنذ ی زیچ قرب تقیقذ زا هچب «دهدی م ماجنا
 و دنک عطقه ار قرب نایرج ی صخش رگا ؛ دناد
 نیا ی یاراک هک دیوگب و ا هب هچره ، دتسیاب هاگتسد
 نیا و ا ، تسا قرب هلیسو هب تمظع نیا اب هاگتسد
 دوجو ی قرب دیوگی م و دنکی مذ ک اردا ار هئسم
 زا و اهه دندخ رچ زا دیلوت و تکر د نیا و درادن
 .تسا هاگتسد دوخ

یژرنا هلیسو هب هدنب ی کوک ت عاسد نیا
 دراد دوجو شیا هه دندخ رچ و رن فرد هک ی کیناکم
 و تیعقاو ک ی یژرنا نیا هچرگ ؛ دنکی م تکر د
 ی م طقف و تسین داد ن اشذل باقی لو تسا تقیقذ
 .داد ن اشذ ار اهه دندخ رچ و رن ف ن اوت

مامت هک ار ی تقیقذ دناوتی مذ زین ام ناگدید
 و هداد رارق دوخ ش شوپ ریز ار ملاء ت ادوجوم
 تقیقذ ن آ ریز ؛ دیامذ دهاشم ، دنکی م ترو پاس
 هتشگی فخم ام نامشچ زا و هتفهذ هدرپ تشپ رد
 حبص ماگذه هک تسا دیز مینیبی م ام هچنآ .تسا
 و دنزی م هاشد ار شیا هوم و دنکی م ن ت ر ب س اب
 هک دیامنی م نینچ و ، دتفای م هار هب ن ابایذ فرط هب
 ایآ اما ؛ مراد ی ژرنا و تردق و موری م هار ن م
 رد ای و دراد هگذ بش ات ار ی ژرنا نیا دناوتی م
 دتفین نیمز یور رب روتوم ک ی اب درو خرب ماگذه
 !؟ دوشنل قتنم ن اتسر امیب هب و

ی مور ی لام هب ش اترو میت تناها ن اتساد

هب ی لضاف صخش ، هاشاضر ت موک د نامز رد
 و گنهر ف ریزو «تمکد رغصای اء» ماند
 ارزولاس یئر «ی غورف ی اءدمحم» و ، فراعم

زا «شاترومیت» مانه بی در فزیزن رابرد ریزو. دوب
ی غور فی اعدمحم زا ی تدهک دوب درونج بی حاوند
ی اعبانج. تشاد ی رتشیب ر ادقا زین ریزو تسخن
لقنار ی تیاکد دوز تارطاخ رد تمکد رغصا
:دنیوگی م و دنیا مرفی م

و ماسد ضرع ی ارب متساوخی م زور کید
هبن مضرد و مسرب ترضحی اعا تمدخ، کیربت
نیدلال لاج انلاوم دلوت لاسد نیمدصدنچ تپسانم
و هراودایندرک رازگرب ی ارب، ی خلب دمحم
. مریگب هزاجا رانیمس

هاشاضر زونه، مدش دراو رابرد هب ی تقو
بوچ هکی لاحرد شاترومیت بانج و دوب هدمایند
ی م تکرده، دوب هتفرگت سد رد ار دوز ی میلعت
لأصا هکی غور فوا ی رتمکی ه لاصا فرد و درک
تفری م هار تشادند ار وا هبن دش کیدزند تئرج
هب، تفری م هار رتولج هکی لاد نامه رد وا
روتسد ام» :تفگی م، دوبش رسد تشپ هکی غور ف
هچ؛ دیدد ماجنا ار راکن لاف و راکن لاف میداد
ی غور ف. داتسیای م دعب و «؟ دیداد ماجنا ی تامادقا
و دادی م شرازگ و داتسیای م وا ی رتمکی رد مه
1 «! میدرک نانچونینچ ام! نابرقة هلب» :تفگی م
ناخی اعدمحم و درکی م تکرده وا هرابود
ی م ظفد ار میرد ه لاصا رتمکی اب مه ی غور ف
2. درک

ی غور فل احن یارد؛ مداتفا هار هب اهنا فرطه

1 دیاب اعاو! دوب ناخاضر رابرد ریزو دروم رد گنفوگند همهن یا
دریگی م ارف ار رشب، تلفغ ردقچ هک درب مانپ ادخ هب
2 س پیئر و ی دام زاتم ی اهت یعقوم و تاجرد ی اراد ی غور ف هکنیا اب
و لیلذ ردقن یا شاترومیت لباقم رد اما، دوب ناریا رد ی رنوسامارف
!تسا هدوب هراچیب

اتل احي اى لء .مىزى م مدق م هاب و دما ن م رانك هب
ى ارب امش» :ديسرپ ،داتفا ن م هب ش اتر وميت مشچ
«؟ ديا هدمآ اجنيا هب ى بلطم

ى م ى بلاطم ن ايپ ن مض رد ! ن ابرق هلب» :م تفگ
ت بسانم هب ، رانيمس كى ى راز گر ب در و مرد م تساوخ
زا ى مور ن يدلال لاج انلاوم دلوت لاس ن يمصدنچ
« .ميرىگب هز اجا امش

كدرم نيا رگم !؟ انلاوم» :تفگ ش اتر وميت
«!؟ ديرىگب رانيمس ش يارب ديه اوخى م هك تسيك
ى ردق ى سراف بدا و رعش ى و ر اهنا هك اجنازا
منك بالجار و ارظن م تساوخى م ،دنتشاد تيساسد
و رعش ن ادرم زا و ا تر و صر هرد» :م تفگ و
« .تسا ه دوب ى سراف بدا لاجر

وا هك تسا ى رعش هچ نيا» :تفگ ش اتر وميت
«!؟ تسا ه تفگ

«؟ تسا رعش مادك ن اتر و ظنم» :م ديسرپ

:ديوگى م هك رعش نيمه» :تفگ

زانامهلمد *** مءع ريش ى لو ن ا ريش همه ام
مدهبم دشاب داب

ى ادفن اج *** داب ت سادىپيان و اداب زانامهلمد

²داب ت سادىپيان هك ن آ

ريش ى لو ن ا ريش همه ام " :ديوگى م هكنيا رخآ
رد ار تر دق هك ميتسه ام نيا !؟ هچ ى نعي " مءع
؛ مينكى م تموكد هك ميتسه ام نيا ؛ ميراد تسد
فرد نيا رخآ ! مينكى م هچو هچ هك ميتسه ام نيا
«!؟ دنزى م دوخ باتك رد كدرم نيا هك تسيچ اه
زا هر خلااب ناشيا ل احر هرد ! ن ابرق» :م تفگ

1. ادبيپ :ل خ
2. ۱۸ ص ، ى ونعم ى ونثم

دیامرفب هزاجا میراد اضاقت؛ تسای سرافلاجر
«مینک مادقا راکنیا هب تبسن ام هک

دیه اوخی می راک ره، بوخی لیخ» :تفگ
«!دینکب

ی نایر جرد هکنیا ات تشذگ اهل اسد هیضقن یا زا
۱؛ دما دوجوبه ی فلاتخا و راقند ماشاضر و وانایم
و اب تاقلام و تخادنا نادنز هبار و ماشاضر
درک عونمم هار

بلقلائی سقس یئر ی راتخم پیترسد نامزن آرد
و متفر و ا دزدی زور دود ی نابرهش و هیمن
مه و ا، مدرک ار شاترومیت اب تاقلام ی اضاقت
تکرده شاترومیت لولسد فرطه ب داد هزاجا
مدینش هک مدوب هدیسن دشلولسد هب زونه ی لو، مدرک
زا مدش رتکیدزنی تقو. دسری م شوگه ب ی یادصد
ی م دوخ اب و هتسشن و ا هک مدید لولسد خاروسد
:دیوگ

زانامهلمد *** ماع ریش ی لو ناریش همه ام
مدهبم دشاب داب

هب لاماد! شاترومیت بانج» :متفگ و مدش دراو
«؟ دیدیسر انلاوم هلاک
ن اشیا هک میدیمهف و میدیسر، اقا هلب» :تفگ
«!دیوگی متسرد

ملاء رد لاعتم دنوادخ ار هچنآ مامت، ی راب
، ی قلخ هبنج رب هولاع، تساهدرک ققحتم دوجو
تسا ترابع هک دراد زینی رما و ی عقاو هبنج کید
رگید ترابعه ب. قد هدارا و تیشم هبنج نامه :زا

۱ ی دادرارق و دود هدرک رفسد هسنارف هب ماشد هزاجا نودب شاترومیت
دش بسد دود هشد ماشاضر ی دنیا شوخاند بجوم هک هیضقن یا. دود هتسب
دنکر داصار و ا یرینگتسد روتسد ماشاضر، دما ناریا هب ی تقو هک

لیکشت قد هدارا هبنجار ایشا همه دوجو تقیقد
 رب مدع، دوبند هدارا نآرگا هکی روطه؛ دهدی
 تشادند دوجو یئیش چیه و دوبمکاد ایشا یمامت
 یادتبارد هکی تیشم و هدارا نامه، نیاربان
 زینا هتبا یاقب هتسند، تساهدوب ایشا قلخ
 یقلخره: رتقیقد ترابعه بتسایراسوی راج
 یئیش هکنیا هت؛ درادی پردار یدیدج قلخ ابقاعتم
 دیآ دوجوهی تارثا قلخنآزا و دوشداجیا

می دقنم هفتنه کی تقو نامه زال اثمب اینم
 لبقه قلخ زاریغی دیدج قلخنآهظطره، دوشد
 همودهینا زای ادج دیدج یقلخ موسهینا: تساه
 هب؛ موسهینا زای ادج دیدج یقلخ مراچه هینا
 هبل فطنیا ات دراد همداد قلخ نیا تیفیک نیمه
 رمعرخا ات دلوت و دبزا زینا ایند نیا رد. دیاید ایند
 هب، دراد همداد دیدج یاهت قلخ نیا هظطره رد
 هکتسا دیدج یقلخ هظطره رد ناسنا هکی روط
 ۱. دنکی مقر ف دوخی لبقه قلخ اب

هطساوه بت ادوجوم حور و مسجن دش مودعم یهلا ضیفن ایرج عطقه

و مرادی مر ب اجنیا زار باتک نیا نلاآ هدنب
 زار باتک نیا هکی یورین نآ؛ مرانگی م اجنیا رد
 ،تسین عطقنم ییورین درادی مر ب عورش هطقن
 باتک نیا هکتسا رمتسم دحاوی یورین کی هکلب
 دنلبی رتمی تناست سید عافترا اتنیمز حطس زار
 یوحنه؛ دهدی م تکر دی دعب هطقن هب و دنکی م
 نامهر د باتک نیا دشابند ورین نآهظطکیرگا هک
 یادتبارا زینام دوجو. درکدهاوخ طوقسد هظط

۱ دوشد هعجارم، دیدج قلخ و عاشنا هئسم نوماریپ رتشیب علاطت هج
 ۱۳۵، ص ۳، ج، نآرقه توکلم رونه

کي هطساو هب ،دعب هب ن لآ زا و نونکات تقلخ
 ره رگا هکی روطه ؛تسا رمتسم دحاو یورین
 و تسوپ هذ رگید ،دوشد عطق ن ایرج ن آ هظح
 ی قاب ام زا ی حور و سفند هذ و ،ی ندب و ناوختسا
 ل باقم رد هکی سکاً اضرف هکنیا لثم !دنام دهاوخ
 امشد مشچ زا ی و حنه هبتر مکي ،دشاب هتسشن امشد
 ادیپ ار وا رگید هک ،دورب نیب زا و دوشد وحم
 دینکن

راگدروپ تیشم و هدارا رد رارمتسا

قلخ ملاء و رما ملاء هبار ن ایرج نیا ناوتی م
 تیشم و هدارا ی تقو هک دومد هیشته راگدروپ
 ن آ ،دریگی م قلعتد ایشا قلخ رب قد ترضد
 ره رد هک تسا ی رمتسم دحاو هدارا کي هدارا
 ی عفد هدارا کي هذ ،دوب دهاوخ ایشا همه اب هظح
 بع طقم و

نیمه دننام ی جراخی تارثا ی اراد ،هدارا نیا
 ام ی لو ،دشابی م ام ل باقم رد بآ چرپا و ناوی
 قرب هک روطن امه ؛مینیبی مذ ار هدارا ن آ دوخ
 و مینیبی مذ ار هناخراک کي ی اههاگتسد رد دوجوم
 زورب و روهظ ،تسا دهاشم ل باقم ی ار ب هچنآ
 میناوتی م ام .تسا اههاگتسد نیا رد قرب ن ایرج
 هاگتسد ی اهوزاب و اهمرها و اههدندخ رچ تکرحد
 دنراد ی مرید کیهبک ی ار تاعطق تابر دننام هک ار
 ،دندکی م ژاتنوم و دنراذگی م دوخ ی اج رد و
 تکرحد بجوم هک ی زیچ ن آ هکی للاحرد ؛مینیب
 نیا دوجو رد هک تسا ی یورین و ی ژرنا ،تسا
 دراد ن ایرسد هاگتسد

¹تسا زاجم اجنیا رد مه هظح ریبعته ی تح

هک دنتسه ی تابر مک درد دوجو ملاءت ادوجوم
 قد هدارا زا ترابع هک یرمتسم دحاو دوجو
 یروطهب؛ تسا هتخادنا راکهب ار اهنآ همه تسا
 و مدع، دوشد عطق دوجو نآ هظط لکی رگا هک
 هرتسبر بگرم درگ و، مکاد ملاء مامت رب ی تسین
 دشد دهاوخ هدناشفا دوجو ملاء

هک تسا ی یوریند اهنت قد تیشم و هدارا ی تقو
 ،تسا هدرک ادیپ ق قحت ی تسه ملاء مامت نآ هلیسو هب
 و ناهنپ تسد نآ زا ار ءایشا همه تقیق دیا
 هفیر شهیا اذل بتسناد یرما هبنج و ی فخم یوریند
مُهَلَّانَ یَبَّیْدِ یَّتَدُ مِهْسُفْنًا یِ فِی وَاقِفْلًا یِ فِ اِنْتِیَا مِهْرِتَسَدِ
 رد ار دوخ تایا ام: دیامرفی م^۱ **(قَحْلًا هَذَا**
 ی سفن ی ایاضق رد و ی جراخ ثداود و تادوجوم
 اهنت هک دوشد نشور ن اشیار بات میدهی م ن اشن اهنآ
 ترابعهب؛ تسا قد هیها هدارا و تیشم نامه
 ناید ار تایا هدارا زا تیاغ **(مُهَلَّانَ یَبَّیْدِ یَّتَدُ)**: رگید
 تسا نآ ی هلا تایا زا فده دیامرفی م و دنکی م
 طقف هدرپس پرد هک دوشد نشور اهنآ ی ار ب هک
 دنیبب ار قد هدارا

ثداود و تادوجوم ی مامت؟ تسیچ تایا نآ
 ن اوج مینیبی م هکنیا: دنتسه ی هلا تایا ،ملاء
 ،در ادرب ار راب ولیکد صیست سناوتی م هک ی دیشر
 ن دادن اکت تردق و دتفای م گرم ل احهب ناهگان
 ی عنام هاگان هکنیا؛ تسا ی هلا هیآ ،در ادن ار ش تسد
 مینکی م ی عسده چر ه و دیآی م دیدپ ام هار ی ولج رد
 ؛تسا ی هلا هیآ ،میناوتی مذ مینک فرطرب ار نآ
 ی م رهد هملاء و دناوخی م سرد ی صخش هکنیا

۱. ۵۳. میا (۴۱) تلصف هروس

نایسن و ی شومارفی و حنهد بهتر مکدی لو دوش
 زا ار پچتسد اعقاو هک دیایم دیدپ وای ارب
 ناسنا هکنیا؛ تسا ی هلا هیآ، دسانشی مذ تسار
 رب ار اههار مامت دوخ بولطم به ن دیسر ی ارب
 تُیحنم ناهگان ی لو دنیبی م هتسب دوخ یور
 لأصا هک دوشی م زاب وای وسه ی رد بستحیلا
 هناشد و تایا زا، تسا هدرکی مذ ار نآ ی نبیش پ
 .تسا دنوادخ ی اه

هک تسا نآ (مُهَلَّ نَّیْبَتِیَّ تَح) ی انعم، نیاربان
 ق در رب ار دوش مشچ هک ی ناسک ی ا و نیانیبان ی ا
 ی ناسک ی ا، دینکی م هاگزرهاظ به طقف و دیا هتسب
 و دنیبی م رهاوظ رد طقف ار تیشم و تردق هک
 رُوْصَنِیْمِ هَرْدِ طَقْفِ اَرِ ایشا قیاقد هک ی ناسک ی ا
 نیای ا و امرد هک دینادب، دینکی م دهاشم هیرهاظ
 دوجو زینی طبر هبنج و تقیقحو ن طابکیرهاوظ
 .دراد

ی هلا تایا زای کی، ن اربکتسم ن دش دوبان

ار اقا ن لاف ی اهمنم نم و اهدایر فوداد نآ ایآ
 نیمز شقذ ذغاک هگرب کی اب روطچ هک دیدیدن
 هچرهن و فورکیم تشپرد هک ار ی یاقا نآ ایآ!؟ دش
 هک دیدیدن، درکی م اعدا و تفگی م تساوخی م
 رگید دید و دش رادیب باوخ زا بهتر مکدی روطچ
 ی اعدا نآ ایآ!؟ یراید هذ و تسا هدنام یرید هذ
 رد ار اهی هنورما و اهور بوایب و اهن تفگ ترضح
 !؟ دیا ه دیدن تو غاظ نامز

تینانا و رتخت و ن عرفت اب نانچ قباس هاش
 مامت هکلب، ن اریا اهنته ی یوگ هک درکی م تبحص
 رد ار ی تسه ملء مامز و تسوان آزا نیمز هرک
 هدارا! مییوگی م روطن یا ام: «تسا هتفرگ تسد

ی لو «!تسا هتفرگ قلعتنیا رب ام تیشم و
 ی م س امتلا هچره هک دیسر ی یاج هب ش راگزور
 لوبقار شاهداوناخو و امه روشک کی ی تد، درک
 ی م ل قذ ام ی ار ب ار ایاضق نیا رگا¹. درکی مذ
 نامهاهنیا اما؛ مینک دیدرتن آرد دوبن کمم، دندرک
 میاهدرک هدهاشم دوخ مشچهب ام هک تسای تایاً
 نَبَّيْتِي) هکنیا ات هدی م ناشن ار تایاً نیا دنوادخ
 و هدارا و قح هک دوشن شور»؛ (قَحْلًا هَذَا مُهْلًا
 «تسای ریگید زیچی هلا تیشم

زیورپورسوخ موش تشونرسد ی هلا تایاً

الله ی لصد مرکا ربمغیپ همان هبع جار خیرات رد
 :تسا هدمآ زیورپورسوخ ی ار ب ملسد و هلا و هیلع
 هب هفادحن باللهدبع طسوت ادخلوسر همانی تقو
 درم هک دنداد ربخ و اهب، دیسر زیورپورسوخ رابرد
 رایسب هک زیورپورسوخ؛ درادی همانو هدمآ ی برع
 ار و اترو صر هرد :تفگ، دوب رورغم و ربکتم
 مینیب ات دینک رضاد تساهدش هک مهن نفتی ار ب
 ار همانو دندروآ ار هفادحن باللهدبع. دیوگی م هچ
 ادخلوسر. دنک هجرت ار نآ ات دنداد مجرتم هب
 :دندوب هتشوندهمان آرد

مِحْرًا نَمَحْرًا اللَّهُ مَسْبِ

س راف میظعی رسکی ی لآ، الله لوسر دمحم نم
 و هلو سر و لله اب ن مآ و ی دهل عبتا نم ی لع م لاس
 ادمحم نآ و هلا کیرش لا هذحو الله لا اله الا نأ دهش
 ی نأف؛ ل ج و ز ع الله هعی ع ادب ک و عدا و هلو سر و هدیع
 و ایح ناک نم) رذذلاً هفاد س انلا ی لآ الله لوسر انأ
 تیبا نأف؛ ملست ملساف.² نیرفاکلا ی لع لوقلا قحید

¹ ۱۶۵ ص، طوقس زاس پ هب دوش عوجر
² ۷۰ هیا (۳۶) س ی هروس

1. كَيْدِ عَسِ وَجَمَلًا مَثَانًا

همجرت رخآ تا ار همان وا تشاذگن زیورپورسخ
نیا ارچ: «تفگ و درک لامدگ و هراپ ار همان؛ دنک
نم مان رب ار دوخ مات تسا نم هدنب هک برع درم
ادخلوسر هب ربخ نیا نوچ»؟! «تسا هدرک مدقم
؛ ی باتک قزم امکه کلم الله قزم» : دندومرف، دیسر
ارم همان هک روطن امه دنک هراپ ارش تنطلس دنواذخ
2 «!درک هراپ

هک «ن اذاب» ی ارب ی ا همان رد زیورپورسخ
هنیدم هب ار رفذ ود: «تشون، دودن میرد و ام کاح
نم دزد هتسبتسد ار درم نیا ات تسرفب
»! دنرواید

هب رفذ ود هارمه و تشون ی ا همان مه ن اذاب
ربمغیپ رب هکی تقو. داتسرف مرکا ربمایپ دزد هنیدم
دندید و دندرکی هاگن اهنا هب ترضح، دندش دراو
؛ دناه تشاذگ لیبس و دناه دیشارت ار ناششیر اهنا
! امشرپ ی او؛ اذهب امکرماً نم، امکلیو» : دندومرف
»؟! «تسا هداد ی روتسد نینچ امش هب ی سک هچ
نینچ ام هب (زیورپورسخ) ام ی اذخ» : دنتفگ
»تسا هدرک رما

ءافعاب ی نرماً ی بر نکل» : دندومرف ترضح
ظفح هب ارم نم ی اذخ نکیلو؛ ی بر اش صق و ی تیح
»تسا هدمرف رما بر اش ن دومن هاتوک و ن ساحم
میراد نم می کاح، ن اذاب زا ی روتسد ام» : دنتفگ
تسا نیا روتسد ن آ و، مینک غلابا امش هب دیاب هک

1. ۳۸۹ ص ۲۰، ج ۱، راونلاً راجد

2 یورسخ هب، دنواذخ هدا تسرف دمحم زا تسا ی ا همان نیا: «همجرت
هب و هدرک یورپیپ تیاده زا هک داب ی سک ن آ رب ملاس. سراف گرزب
ی دویعم چیه هک تسا هداد تدهشد و هدر و انامیا و لوسر و دنواذخ
یو هدنب دمحم و دشابند و ی ارب ی کیرش هک هناگی تسوا، تسین الله زج
و ا یوسه ب ار وت، ل جوزع دنواذخ توعدهب نم. تسوا لوسر و
ره ات متسه مدرم عیمج رب اذخ هدا تسرف نم هک قیقحت هب سپ؛ م ناوخی م
ققح، دنتسه رفاک هک نانا هرا برد اذخ راتفگ و مهد میب ار ی لده دندز
س وجم مدرم مانگ ی ریذپنرگا و، ی شابن اما ردا تروا ملاس سپ. ددرگ
(ققح) «دوبدهاوخ وت دهعرب

«!میرید زیورپورسخر ابردهد ار امشدهک
 ؛ اَدَغِی نایتآتِی تَد اعجرا» :دندومرف ترضح
 و دینک تحارتسا دیورده؛ دیتسه هتسخ امش ن لآ
 «.مهدده ار امش باوج ات دییایدنم دزد ادرف
 دزد ادرف و دندرک تحارتسا ار بشد اهنآ
 تقو اقیقد اهنآ ی ارب ترضح .دنتشگرده ترضح
 هبدنوادخ» :دندومرف و دندرک صخشم ار نایرج
 هتشدگ بشد زا تعاسد تفه هک داد ربخنم
 ار (امش راگدرورپ) زیورپورسخر شردپ هیوریش
 امش ل اده؛ تسشن و ا ی اجرده و دناسر ل تق هبد
 «!دینک غلابا ن اذابهده ار باطم نیا و دیدرگرده
 ؛دنتفگن اذابهده ار ع قوام و دنتشگرده ن میهده اهنآ
 منیبی مندی لومعم هاشداپ کیدار و انم» :تفگن اذابه
 ادخ ربمغیپ دیاده دیوگی م دوخ هک روطن امه و
 می م هچ مینیبده ات مینک ربهده دیاده نیاربانده؛ دشابه
 دنچه زا دعب و درک تشاددایه ار خیراته ن اذابه «.دوشده
 :دشده غلابا و ا هبه هیوریش زا روتسد نیا زور
 ل تق هبهده ار مردپنم هک تسه رارق نیا زا هلتسم»
 مردپن امر ف الاعف؛ م هتسشن و اتخت ربهده م اهدناسر
 ی اعدا زاجد رده هک ی صخش ن آ هبه تبسده ار
 یرگیپه ار ن آ و نک شومارف دنکی م یربمغیپ
 «!نکنده

و دشده ناملسم، دیسر ن اذابهده همان نیا ی تقو
 1. دیدرگه اقبا دوخه ماقم ربهده مرکا ربهمغیپ فرطزه
 و ات ایصوصخه حرشه و زیورپورسخره ات حبه
 هکنیا لآ امجا؛ تسه ج راخه سلجمه نیا ه لصوصده زا
 دیاشده هک تشاده ی تکوشده و رادتقا تهجره زا و

1. 389 ص 20، ج 1، راوندلأ اراحد

تَشَاد چنگ دص وا¹. دنتشادان نیتلاسد ز ا کیچیه
 یلو، تسا² «دروآداب» چنگ اهنآ ز ا کی هک
 رهاظ به طقف هراچیب نیا هک تسانیا رد تبحص
 رظن راگدروپ تیشم به آدبا و درکی م هاگن
 هاگچیه، درکی م هاگن یوما بهنج بهرگا؛ تشادان
 درکی من هراپ ار مرکا ربمغیپ همان

تموكدض ارقنا و ناریا رب مور بهلغان اتساد
 یرهاظ بابسا رظنه طقنزا زیورپورسز هرنآج
 هدارا ز ا دیابن یلو، دود لوبقل باقریغ و عنتم
 ار زیورپورسز تلفغ ی دحب³؛ دش لفاغ ی هلا

1: ۱. هقیلعت، ۳۲۰ ص، ۴ ج، ن آرق ت و کلم رون

باتک رد "ریمدناوخ" به فورعم ی نیسد نیدلا مامهن ب نیدلا ثایغ «
 دیوگ ۲۵۰ ص، ۱ ج، ریسلابید

ی تمیق رهاوج به عصرم، تعفر و تعسو تیاغرد دودی تختار زیورپ
 راز هک ی و دندوب هدر براکه بن آ فارطارد هر قنخیم راز هل هچودص هک
 هعبسب کاوک و جرب هذراود تروص و، هدرک هبیعتن آ رب نیرز یوگ
 و؛ تشاد عصرم نیز راز هیسو، هتخاسد شقنه و روصم کاندریغ و
 تسا "دروآداب" چنگ، هلمج ن آ ز ا کی هک چنگ دص

"، تبوند هک دودن انچ، دمآ تسدهب چنر و تقشمی به هک چنگ نیا هصق و
 نیصد ی عضوم رد، هدهاند ی تشک راز ه رد س ایقی بدل اوما "رصیق
 ناگتشمگ فرصت رد هک ی یاج به ار اهی تشک ن آ داب و، داتسرفی م
 دش ورسز زونک ریاسد ل خادل اوما ن آ و؛ دروا، دود زیورپ

هچره، راند لمعی به هک تشاد راشفاتسد ی لاط ی رادقم زیورپ و
 رتخد راز هسد و ارسمرح رد و تخاسی م ن آ ز ا تساوخی م
 بش ره و. دندربی م رسه بهیراچ راز ههذراود و شوارود لصالاژد
 و ا هلیوط رد و دندومنی م هایق زیورپ تسارح به درم راز ههش شد
 و، دندروخی م وج هصاخ ی راوسد تهج رتسا و بسا راز ههت شه
 تصشودصهند و ی تخب رتشد راز ههت سبید و ی راطق رتشا راز ههذراود
 تشادل پیر یجنز

روهشم، تفرگی م ی شیب داب رب راتفر رد هک زیورپ "زیدبشد" بسا و
 دومنی م زیورپ تمزلام، دود قافا ریظنی به هک هندیوگ "دبراب" و. تسا
 خلث تحلام بابرا ناج قانم شلامج و نسد کشر ز ا هک "نپریشد" و
 «دینارنگی م راگزور ورسز ناتسبش رد دود

2: ۱. هقیلعت، ۳۲۲ ص، ۴ ج، ن آرق ت و کلم رون

س نائفن مامت "لقره" هک ی تشکر از هت لاومحم ز ا دود ترابع چنگ نیا «
 تینوصم و ظفد ی ارب و، هدهاند اهنآ رد ار مور هنیزخ ریاخذ و
 مامت داب، نایمن یارد. دورب مه ش دوخ و دتسرفب اقیرفا به تساوخی م
 هدرک ولخاسد زیورپ رگشا ز ا نایسراف هک ل حاسد رد ی لحم به ار اهنآ
 «!دش ورسز هنیزخ وزج تلوهسد لامکرد اهنآ همه و دروا، دندوب

3: ۱. هقیلعت، ۳۲۳ ص، ۴ ج، ن آرق ت و کلم رون

دومنی م دیعبهیرهاظ بابسا ز ا و بقرتمریغ ناریا تسکش ی ردقهب «
 زیورپ هرنآج تموكدض ارقنا ربی لاعتق دترضد هیمتد هدارا زج هک
 فرصت اریز؛ دسری من رظنه ی زیچ ی و ناودع طاسب ندیچرب و
 اهنآ ندادتسدز ا ات تفرگن تروص تعفد، مور فرصت تحت کلام

هدر پس پرد ار هچنآ تشاذگی مذ هک دود هتفرگ ار ف
 تشگ راجد تشونرس نیا هبو ، دنیب ، تسا
 می هک تسای تایا زازین تیاکد نیا ، یرآ
 یَّتَدْمَهْسُفْنَأَ یِ فِ وَ قِ اِفْلَا یِ فِ اِنْتِایَا مَهِیْرُتْسِ) : دیامرف
 تربع بجوم همه اهنیا ¹ (قَحَا مُهَّنَا مُهْلَا نَیْبَیْ
 !تسام

هفیلخ ، لکوتم ریشمش زوما تربع تیاکد ی سابع

هدمای سابع هفیلخ ، لکوتم هر ابرد خیرات رد
 نایفارطا و نامیدن ایم رد لکوتم ی زور : تسا
 هکنیا و ریشمش تیفیک هر ابرد و دود هتسشن دود
 تبحص نانآ اب دنزاسمی یرتهب ریشمش اجک رد
 لها زای درم دز نرد» : تفگ اهنآ زای کی . درکی

و ماش و نیطسلف لاسه دراهچ تدم رد ناریا تلود چیردتهب . دشاب ناسا
 اهاجنآ رد ناریا ی اوقو رگشا و ، درک فرصتار (هیکرت) ریغدی ایسا
 ، تفرگ نایمور زاهک مه ار رسم سپس و ، دود هدیدرگ نکتمه لاماک
 هرظتتم ریغت اقاقتای هلا هدارا رگا . دش ایند رد میظع دحاو یوریند کی
 هکنانچ ؛ دود هدیدرگ ضرقتمی لکهب مور تکلم ، دروآی مذ شیب ار
 درک ضرقتم ار ناریا ی نو دقم ردنکسا
 باتک رد هلودلاریشم هک روطنامه - دود نیا ی هلا تادییات هلمجزا و
 لاحم نایمور ی ارب دنسلاک فرصت : هک - تسا هروآ ی ناتساب ناریا
 یوس هب داب ، دندش وربور مه اب بناج ود زانایهاپس نوچی لو ، دود
 تخیری م اهنآ یور رب رابغ و کاشاخ و کاخ و ، دیزوی م ناریا رگشا
 تئرج نایمور تهجن یازا ، دود تخس ن اشیارب ن دودن مشد اب هجاوم و
 دنداد رارف و تمیزه هب ار اهنآ و دندرک
 دنکی م لقت "ظحاج" جاتلا باتک زانایناساسد خیرات رد "نسنیسیرک"
 زیورپورسخ هکنآ هطساو هب ناریا نایهاپس هنامرف "زاربرهش" : هک
 هشینا و تشو رد وادیک زانایهاپس داضتم یاهمانی و ی ارب
 ناورهذات تسناوتات درک زابوا ی ارب ار هار و ، تسویپل قره هب ، هذاتفا
 دیاید شیب

ریدی نوادخ دییات هب زج نایمور هبلغ هکنیا رب تسالیلد همه اهنیا و
 نارق هیا زان اوتی م ار تقیقندنیا و . تسا هدوبن ی زیچ بقرتتم ریغرم
 اینا و ﴿(نَعْبُنْمَ وَ لُبْقُنْمَ رُمْلًا لِلَّهِ)﴾ : دیامرفی م لاوا هک درک هذافتسا
 تسا هدوبی نوادخ ترصدی نعید ﴿(عَاشِيَةٌ نَمَ رُصْدِي)﴾ : دیامرفی م
 نایمور بیصن رفظ نینچ هک ، یو تسد رد رما راصحنا ساسا رب
 «تسا هدیدرگ

1: ۷۹ ص ۱ ، ج ، می سانشالله . ۵۳ هیا (۴۱) تلصف هروس
 و ناهجی حاوند تادوجوم رد ناشیا هب ار نامدوخ تایا امی دوز هب «
 هک دوشن شور نانآ ی ارب ات داد میهاوخ ناشن ناشدوخ دوجو رد
 «تسا قح (تسام ناشن هکی اهیا) هذشه دادن اشن

ریظن چیه هک تسه ی دنه یریشمش هر صبد
و¹ «بتسا هدشن هدید نآ دننام و درادن
داد حرش ار ریشمش نآ تایصوصذ

نیا هک داتفا سوه هب وای اهر ذزال کوتم
ل ابند هب ار ی صخش اذل ؛ دروآ تسدهب ار ریشمش
هب و دنتفاین میرد ار نآ هکنیا ات داتسرفن آ مهیت
دندیرخی فازگی هب

تختیاپ ، ارماسد هب ار ریظنی ب ریشمش نیا
زا و دندش عمج نآ رود هب همه و ، دندروآ ل کوتم
و دندرک بجعت نآ ماکتسا و یزیت و لقیصد
نیا هک تفرگ قلعن نیا ربل کوتم ی ار ماجنارس
رغاب» مانه هب و اص باذن املاغزای کی ار ریشمش
اب و دتسیاب و ارسدی لاپ و دریگب تسدهب «ی کرت
ررقم هچرگ . دنک تسار دل کوتم زا طقفو طقف نآ
ملاغن آ ، تساهتسشن ت خت ربل کوتم ی تقو هک دش
تایا زا ی لو ، دنک تبظاوم و ازا ریشمش نیا اب
رسد ربرگم ، دمایندورف ریشمش نیا هکنیا ادخ
2! ل کوتم دوخ

هکنا هصلاخ ؛ دراد ی لصفم نایرج هیضق نیا
ملاسلا هیلع نینمؤماریم هب ی سلجم رد ل کوتم
تبحم ی لو ، دوبذ هعیش هچرگش رسپو درکتناها
هب و دنک لمحت تسناوتد و دوب نینمؤماریم
ی شاحف و ا هب زین ل کوتم . درک ضارتعا شردپ
اب اتیاهند³ ؛ تفرگ لد هب ار ردپ هنیک و ا و درک
اب و دنتخیر ل کوتم رسد ربرگید ن ت دنچ ی تسدمه

¹ و دندرکی م هداقتسا صاخ ی اهژایلا زا حلاس تخاص ی ارب اقباس
نیا ؛ دشاب هتشد ی پایه دافتسا نینچ هک دندادی م بآ ی وحنه ب ار ریشمش
تسا هدش کورتم رگید هزورما هک تسای لئاسم زا

² ۳۶ ص ۴ ج ، ب هذلا جورم

³ ۵۵ ص ۷ ج (ریثان با) ل ماکلا

۱. دندرک هعطقه عطقه ار و اریشمش نامه

هناشن و تایاً ایند نیا رد ام دیامرفی م دنوادخ
ن آ ات میهدی م ناشن مدرم هبء امئاد ار دوخ ی ماه
نیا ی اروام رد هک ی نطاب و ی طبر هبنج و قق
ش لقع ی صخش رگا . دوشن شور ،تسا قلخ ملاء
و تایاً ،دندرک زاب ار شمشچ و دزادنیب راکه ب ار
ی م تربع و دنیبی م نامز و نیمز رد ار ماهناشن
ن آ ،مپاهتسب ار دوخ نامشچ ام نوچ اما ؛دریگ
مینکی مدهاشم ار اروام رد ی طبر هبنج

اَیُّدَلَا قَایِحًا نَمَّ اَر هَاظ نَ وُ مَلْعَی) :دیامرفی م ن آرق
ی رهاظ طقف مدرم». ²(نَ وُلْفَاغُ مُم هَرِ خَلَا نِ عُمُ هَ و
،لِکُو و رِیْزُو ،دَنبِیورِیْگَ ،تَسایِر) ایند تایدزا
،حَلَص و گَنج ،ی هَظ و رَمَا ،نَ وَاَعَم و لَ کَرِیْم
زَا و ،دَنبِیی م ار (تَرْدَق و تَوْرَث ،لِ مَک و لِ مَج
و هَدْنَه دَوْرِیْن و هَدْنَه دَت کُوش و هَدْنَه دَر اَدْتَقَا نَ آ
رَسَب تَلْفَغ رَد هَاگْتَسَد تَشِپ هَتِیْسِیْر تَکَلَا نَ اَیْرَج
» .دَنرَبِی م

تَرَخَا و ی رهاظ هبنج نامه ایند ،ن یاربان
ایند .تسا لفاغن آزان اسنا هک تسا ی نطاب هبنج
و تالایخت ،سوهوی وه ،بیرف :زاتسا ترابع
تسا ترابع ترخا و ؛زاجم و ی چوپ ،تارووست
تردق ،قق ملاء ،قق لامج ،قق تیئایرک :زا
و فظا ،قق ریبت ،قق تیشم و هدارا ،قق
ی لاعت و کرابت ،قق تمارک و تیاند

،ن دیدن ار هدملاء و ن دیدن ار دنمشناد ملاء
ار هدمت تردق و ن دیدن ار ناولهپ تردق ؛تسایند
ی یولیکت سیود هنزو هک ی درفام .تسایند ،ن دیدن

۱. ۳۶ ص ۴ ج ،بهذلا جورم
۲. ۷ میا (۳۰) مور هروس

لادم و مینکی م قیوشت و مینیبی م ار دنکی م دنلب
یور رب و میراذگی م شر سد رب جات و میهدی م
تشپرد هکی یورین آزا اما، میربی م لاباتسد
، زاجم و تسارهاظنیا ؛ میلفاغتسا نایرجنیا
بتقیقد و تسانطابن آ

نوعلم ایند» : تیاور زا دوصقم هکنا هجیتد
تمعن ناویل نیا ؛ تسین ناویل و با چراپ نیا^۱ «تسا
هذ هکتسا همه یارب هداقتسا هلیسو کی و ادخ
م هربمغیپی تد و درادی هانگ هذ و تسانوعلم
دندیشونی م بان آابن ارگید دننام

ن آات دناهدش عمج هکئلام مامت هکی اویم ایآ
ن آدیابند و تسانوعلم ، دننک قلخ ملع نیا رد ار
ی کی هویم ؛ تسین نینچ اعطق !؟ دناهدرکی م قلخ ار
نیا رگا . درادنی هانگ و تسای هلا یاهت معذرا
و یژرنا امش هب هک دیروخب تین نیا هب ار هویم
نیا ، دیشاب و ایاضر و ادخ ریس مرد آت دهد ناوتد
دیروخب ار ن آ رگا اما ؛ نسحتسم و تساترخآ
تبیغن اتقیفر رسد تشپ ات دیریگب ورین هکنیا یارب
نیا ، دینکی دعت و دینزب یاهبرض واهب و دینک
نوعلم و تسایند

هب یگدیسر یارب ار یاهلیسو رگانینچمه
امش فده و دینک هیتهن اتقیفر و دوخی گدنز روما
یرما هبج و ادخ ایاضر لیصحت لمع نیا زا
نیمهرگای لو ؛ ی نامحر و تساترخآ نیا ، دشاب
، دینک هیتهن اتنارقا ربی شور فرخف یارب ار هلیسو
نوعلم و تسایند نیا

هکلب ، تسین نوعلم هلیسو ن آ سفند ، نیاربان

۱. ۱۴ ص ، ۱ ج ، بولقلا داشرا

دنتسه ن و علم، هیضقنیا تشپ ی اهتین و فادها
 و مرچ و نها و کیتسلا زاتسا ترابع نیشام
 هبات دناهدرک عمج مهابار اهنأ هک هریغو غارچ
 اهنته نلیسو نیا؛ تسا هدمآرد صاخ لکش نیا
 نامز ماما و ربمغیپ دوخ رگا هکلب تسین و علم
 !دندشی م راوسن آرب، دندوب م

تافاشتکا و تاعارتخا: بیضاق موحرم

«تسانافرعلها یارب، هریخا

هب؛ دوب ی کاخ فجن ی اهن ابایخ همه اقباس
 ن ابایخ نیا دنه اوخی م اقا» :دنتفگیضاق موحرم
 ی کاخ تروص نیا زا و دنک تلافسا ار اه
 ار دارفا هک تسانه مآ ی لیا سو دنیوگی م؛ دنروآرد
 هچره» :دندومرفن اشیا «. دنکی م اجه باج اعیرس
 1 «. دوشی مرتتچار ام راک، دننکب اهراک نیا زا

و میه اوخی مذ ایندی اربار لیا سو نیا ام ی نعید
 دوخ راک هبر تدوز ترخا تهجرد لیا سو نیا اب
 نیشام راوس غلا ی اجه بناسنا رگا. میسری م
 می طعبرک ی ضرعرد ار هتعا سدهار، دوش
 م ه ی اهدع هچرگ؛ دسری م شر اکه بر تدوز و دنک
 لوصو و تاهابم و رخفن اونعه بل یا سو نیا زا
 ترایزی اربن اسنا رگا. دننک هداقتسا ایند ماطد هب

1: ۷۳ ص ۲، ج، راونا علم

:دندومرفی م اضا و «

دنانا اریز؛ تسانافرعلها یارب هریخا تافاشتکا و تاعارتخا نیا
 ناگدنزاس صخلأاب و مدرم هقیب؛ دنشابی م تقلذ ناهج دبسرسلگ هک
 رومارد ار تاعارتخا نیا، دنتسه عاعر بجمه و مئاهد مکدرد [هک] اهنأ
 ی قیقدی تسه و تاید ملاءزا و دنکی م فرصد میناف و میند و میوهش
 رتکادحل امکه بلوصو هار رد اهنأ زا ادخ ایلوا اما؛ دندرگی منع تمتمه
 دنیامنی م ار هداقتسا

تولخ و ن تفاق ت حارتعاسد کی ی ارب عرتخم نلاف ت ممز و چنر مامت
 لیبقة زا) تاعارتخا نیا زام؛ تسان تشیوخ ی ادخ اب ی هلا درم کی
 دوخ فدهرد و شور و هار رد (اهلثما و مرایط و راخبی تشک و مرایس
 «. میامنی م ار هداقتسا نیرتهب

اب هکنیا یاجه اضرلا یسومن بیلع ترضح
 راتفرگ و دشاب هار رد مامهد و دنک رفسد هواجک
 ضرع رد هرايط اب، دوشد تراغو و لتق و نزهار
 هبار مامهدن آ و دوشد فرشم دهشم هبت عاسک
 تحار و هدينسپ رایسب یرما، دنارنگب ترايز
 ايند؛ دوشی مذ بوسحم ايند زا روما نیا بتسا
 ن تشاد ی للاقسا رظن و نارگيد هبت نخور فرخف
 بتسا.

تادوجوم ی طبر هبنج هب هجوتی نعی رکذ

زا ماسلا هیلع نینمؤمار یما دوصقم نیاربان
 ايندلا ن مهونخا لاهلا رکذلان او: دیامرفی م هکنیا
 دنتسه ی اهدع هدام ملاء نیا رد هکتسا نیا «لآدب
 رهاظ هبنج یاجه بار ی نطاب هبنج ن آ و ادخ دایه ک
 ل هاک ی جنرب و نادن م هزا رکذل ها دنه تفریذپ
 نادن ايند ل ها ی لو، دننکی م هداقتسا، دنروخی م ايند
 ی مشچم هومشچ و عفرتو توهش ی ار بار جنرب و
 همعطا نیا زا ترخا و رکذل ها اما، دنروخی م
 تیدوبعت هجرد هینبت یوقتو عوج دسر و ظنمه ب
 دننکی م هداقتسا اللهی لا برقتو

ايند ملاء زا قيقدی موهفم

ی م روصتام هچنأ زا ايند، هتکن نیا هب هجوتاب
 نیا بسحر ب دنکی م ادیپ یرته درتسگ موهفم مینک
 ناسنا فارصنا: زاتسا ترابع ايند، فیرعت
 هب دیحوت ملاء زا فارصنا؛ قح ریغ هب قح زا
 ملاء هب رصحنم فارصنا نیا و؛ «ترتک ملاء
 زیند رگید ملاوع رد تسا نکم و تسین هدام
 رد ناسنا هک درادن اکما اسبه چ. دشاب هتشاد دوجو
 و هیلثم رؤصد و، دشاب لاثم و خزر ب ملاء هبترم
 ؛ دننک فرصنم قح تاذ هب هجوت زا ار وا هیلامج

ملاءر هاضم ابي توافقت چيه و تسایند مه نیا سپ
در اذنه دام

نیطار و د هیلامج روص هب هجوت تسان کم
ار ناسنا، ملاوع نآ رد فیطلا و بیجع رضانم و
فده و هار زا و دنکش و خلد روص ن نامه ن دید هب
ایند، نیاربانبد. دوشد عنام قد هب ن دیسر و دوش
نآ رد دوجومی اهت معذ و نیمز هرک نیا طقف
دیحوت زاناسنا فارصنا بجوم هچره؛ تسیند
هیلقع ی اوق و نیمال یئر بج هچرگ، تسایند دوشد
ی اهدجومت لآ و قد هکارچ؛ دشاب هدرجم و
دوجو اهنا یاروام رد تساهرک قلخار اهنا هک
دراد.

زا ثبرد دادد مشاه دیسد جاد تر ضد ملاک لیار بج تمظع

هک دندرکی م لقند هرسد الله سدق اقا مو حرم
الله ن اوضر داددی اقا مو حرم قافتا هب ی زور
ناتسود زای کیل زن مرد هبجا و اقر ریاسد و هیلع
ماقم جورع زات بحص؛ میدوب عمج نیمظاک رد
نآ لوزنتیفیک و یحو ملاء هبل یئار بج تر ضد
ی ملاء قیاقد ل اقتنا و ی هلال سر و عایینا بولق هب
تردق و هیرشب هینز ج س و فذ هب نآ هیلک تقیقد زان
و هیلک روص و مولع همهر بوا فارشا و توقو
،دوب لاعول ج قد تر ضد هیلع تقیقد هینز ج
لکاردا و مهف اب قباطم س کره هینز نیا رد و
دوخ باجعا و هدادش رتسگ و طسبار باطم دوخ
هک دادد مو حرم. تشادی م زاربا هلسم نیا زان
ی م شوگ ار تاملک نیا و هتسشن تکاس ی تدم
ی دج ی نطاب و دنتشادر برسی تدم زان سپ، دندرک
ی لاء و قیمع و تفگش سب ی تقیقد زان تیاکد هک

تسا ی ثحب هچ نیا: دندومرف، درکی می قار و
 هعد و تاماقم و تاجرد و لعزا دیراد امش هک
 و ماقم رد ام!؟ دینکی می لیئار بج ترضدی دوجو
 توق و تردقار لیئار بج ادبا هک میتسه ی اهترم
 ،تسین اجنای دوجو قیاقد و ماقم نأ روصت رب
 هکنلام لوزنو دوعصر رب فقوتم ار دوخ ار چو
 ربخ هچ نأ زا رتلااب هک دینیب دیباید!؟ دیاهدومند
 رب تردق لیئار بج دننام اهر از هک می یاج! تسا
 ماقم نأ نودام رد و دنرادن ار نأ هبلوصو
 نودام هبلار دوخ دیابن هک کلاس دننامی می فقوتم
 تقیقدن آنیم عام بارشا زا و دهد لزنت تاذ
 تقیقدنودامی قیاقد هبل و دیامند مورحم ار دوخ
 ار دوختسا قد ترضد تاذ نام هک دوخ
 ۱ «. دنار ننگب هدوهید ار دوخ رمع و دیامند مدرگرسد
 یزاندیب راکهبلار تلقع رگا! ناسنا ی ای نعید
 ی تسه لیئار بج زا رترب دوجوم و تهک می نیبی می
 یزابب ابسا و تابنبا اب ار دوخن لآ هکی لاحرد
 ای اهدرک لوغشم

ایند ی اجهبلار ادخدایو رکذ هک می ناسک، ی راب
 لَاهْلًا رِكْدِلًا نَّ اُو» هر قفق ادصم و دناهدرک باختنا
 عَيْبَ لَا و «رَاجِدٌ مُهْلَغَشْتِ مَافٍ، لَادِبٌ اَيْنِدَا نِمُ هُوْنِخَا
 اَللهِ مِرَاحِمِ نَعْرِ جَاوَزْلَابِ نَوْفَتِهِي» ،دناهتشگ «هُذَع
 ی رما هبنج نیا دنلب ی ادص اب^۲؛ ن یلِفاغلا عامسأ ی ف
 نانا و دننکی می دزشوگ تلفغلها هبلار ی نطاب و
 دنیوگی می و دنرادمی رنحرب ی هلا مراحم زا ار
 زا هک میتسه امش دننامی تادوجوم مه ام، رشب ی ا
 امش شوگی لو، میاهدمایند ایند نیا هبلرگید تارک

۱. ۱۷۵ ص ۲، ج ،توکلم رارسا
 ۲. ۲۱۱ ص ۲، ج (هدبع) هغلابلا جهن

«تسا هشد روک امشد مشچ و رک

دنهفی م ار ی لئاسم و دنراد ی تا علاطا اهنأ اما
دنبوکی م ام زغم ر ب ردقن آ اذ و میمهفی مذ ام هک
:میوگی م هک دسری م ی تقو اما ؛ مینک زاب مشچ ات
ام رمع زال اسماجنپ ؛ دنتفگی م تسار اهنأ ! ابجع
، مینامد هذنز رتشیب رگید لاس هد دیاش و هتشدگ
چیه ی گلاست سید اب ام زورما تا کرئم هکی لاحرد
؛ میاهدرو ایند تسدهب ی زیچ و تسا هدرکن ی توافقت
ی م ار شپیل لاس تسید ی اذغ نامه مه زورما
و تسا هدرکن ی ریغت چیه ام ی گدنز و میروخ
میاهدش مه هدوسرف هکلب

ن آ ات دنکی م کیرحت و دنزی م رتشین اهنأ
ل احصباته ک ار ی اهتفهذ ی اهدادعتسا و ی نطاب ی اوق
ن ایرج هب ، تسا هدوب ی فخم دارفانیا دوجو رد
و اوق و وزاب روز هب طقف ل احصباته ک ی درف . دتفید
مدرمل باقم رد دناوتباته تخادرپی م ی رهاظ لامج
ی م ، دهد هولج رتهب ار دوخل امج و تردق و ملع
دراد دوجو مه ی نطاب لامک و لامج ک ی هک دمهف
رد ی مولع ؛ تسا هتشدان ی هجوتن آ هبن ونکات هک
باتک رد دناوتی مذ ار مولع ن آ هک تسا هتفهذ وا
. دنک ادیپ ی رتفد و

هب تکرد و ادخ دای ی انعمه ب رکذ ، نیاربانب
ملع ی اروام تقیقده ب هجوت و راگدرو پ ی وس
ایند ی انعم ساسان یارب . تسا رهاظ و هدام
نتشاد ی للاق تسا رظن و تلایخت : زاتسا ترابع
فرصدهذ ، ندوبل فاغت قیقندن آزا و ملع نیا هب
هدام ملع رهاوظ

تامک زافده ، مدرم هب ایند ندناسانش
هغلاباج هذ رد نینمؤماریم

مامت دینیبی م، دینکی هاگن ه غلابلا جهن ه برگا
 نیا رخا اتل وازا ماسلا هیلع نینمؤمار یما فده
 دنک نشور مدرم یارب ار هئسم نیا هک تسا
 رثاگت هکرام هروس لیز رد یاهبطخ ترضح
 ایندن آزار تهبد دناوتب یسک درادن اکما هک ادنراد
 هب هک ی دارفا مامت ربّ امتح اذل؛ دنکی فرعم ار
 اتبسن حرش هک تسامز لا دنتسه انشأ ی برع نابز
 هعلاطم ار هبطخ نیا رد دیدحالی بانبا بوخ
 دنتسین انشأ ی برع نابز هب هک مھ ی دارفا و²؛ دنک
 دنیا من هعجارم هبطخ نیا ی سراف حورش هب

ود هک تسا هدوب نینچ هروس نیا لوزن نش
 ی شور فرخف هب ناشتیعمج رادقم رد هفیاط
 وءار عش و ناگرب هانآ زا مادکره و دنتخادرپ
 هبراکات، دندر مشی مربرار دوخن اناولهپ و ءابدا
 هلیبق دارفا دادعت ندر بلاباب یارب هک دیسر ی یاج
 دندروا و راهن اتسربق هب یرگید رب هبلغ و دوخ
³! دندومنش رامش زینار دوخن ناگدرم و

زاجم و مّهوت رد ندرکی گدنز ی نعیرثاگت

و دندادی نومیم تسدهبار یرینپ بلاق: دنیوگ
 و انک میسقت تمسق ود هبار نیا: دنتفگ واهب
 نآ؛ تسای رگید زار تشیب ی کیدید و درک میسقت
 رتشیب رگید تمسق دید و دروخار هفاضا رادقم
 دروخار تمسق نیا هفاضا رگید راب. تساهدش
 هرخلاب؛ تساهدش رتشیب تمسق نآ دش هجوتم و
 لمعنیا. دش مامت تمسق ودره ات دروخ ردقن آ
 و مّهوت رد ندرکی گدنز و ی بلطترثکی نعیر

1. ۲۰۴ ص ۲، ج (هدبع) غلابلا جهن

2. ۱۴۵ ص ۱۱، ج (دیدحالی بانبا) غلابلا جهن حرش

3. ۳۵۱ ص ۲۰، ج، نارقلا ریسفتی فن ازیملا

***رُثَاكَتَا مُكَاهَلًا**) : دیامرفی م هروسن یارد اذل زاجم
 هدایز رب تاهابم و راختفا»^۱؛ **(رَبَاقْمَا مُتْرُزُی تَد**
 هب ار امش قلم روطه، نیبترتک و ی بلط
 ات *دومذ فرصمه ادخ دایزا و تخادنا تلفغ
 اهن اتسربق هب دوخ ناکایذ شر امش یارب هک اجنآ
 » دیدش ریزارسد

هلپبق زاهک ی درفنا! تخبد هراچیب ی ا رخآ
 هچ وت هب، هتفای تافو شپیل اسد تسیود رد تا
 اهی گراچیب و اهی تخبد ل ا بندهب وت؟ تسا طوبرم
 !ش اب دوخ فعض ندر کفر طرب و

لامج دیس تیلیم نوماریپ ثحب ندوب رمثی ب ی دابآدسا نیدلا

اهی ناغفا نید نیدلال امج دیس درومرد هزورما
 زا وا» : دنیوگی مود ره و تسا عازناهی ناریا و
 ی دنهل امج دیس مینکی مضر فام الاصا» «!تسام
 !؟ درادامل احب ی عفدهچ واندوب ی ناریا؛ تسا
 رد تسیند مولعم اساسا هکی ناغفا نیدلال امج رگم
 دنیوگی می ضعبی تدو هدربی مرسه بی عضو هچ
 رس رب ی جاتهچ و تسیک^۲ تسا هدوب رنوسامارف
 رب و دینکی م اوعد شر رس رب ردقنیا هک هدز ام
 هک دیهدی مل یکشت س نارفنگ و دینزی م هنیسورس
 ی یوسافانیکرو بای، ی نادمه ی دابآدسا، ی ناغفا وایا
^۳!؟تسا

تسا موصعمه دراهچ هب ام فرشدهامت

هک تسا موصعمه دراهچ نیا هب ام فرشدهامت

^۱ ۲ و ۱ هیا (۱۰۲) رثاکته روسد

^۲ ۳۵۹ ص ۱، ج، ناریا رد ی رنوسامارف و هناخش ومارف

^۳ ع لطم؛ ۲ هقیلعت، ۱۵۹ ص ۳، ج، ن آرقه توکلم رون هب دوشد عوجر
 ۲۶۶ ص ۳، ج، راونا

اهنأ ی ارب ی دننامولثم ملاء رخآ ات تقلذ لوا زانیا ردقچ!؟تسیکی ناغفال ماج دیس رخآ؛تسیند میتخبدم هز ادنا هچ ات و دناجیگ مدرم

همئا ی راسکاخ هب ظفاد و انلاوم راختفا ملاسلامهیلع

،دنتسه ن ایناریا ام ز ا ظفاد و انلاوم دنیوگی متسانیا هب ظفاد و انلاوم راختفا مامت هکی لاحرد و ی بتجم ماما و نینمؤماریم ا هناخ رد کاخ هک دندک ن اشنا مشچ همرس ار ملاسلامهیلع داجسد ماما ن اگرز ببتکن ایم رد اعقاو هکی ونثم بلاطم مامت بتکم ز ا ت سا ریظنی بدوخ عون رد ایلوا و و هدش جارختسا و عمج ملاسلامهیلع نینمؤماریم؛تسا هدر و ایند دوخ دزد ز ا ار بلاطم نیا انلاوم بر ع رس ربی قامچن و چ ار وا دیاب ام ار چ لاح ی ا رخآ!؟میراد انلاوم ام هک مییوگب و مینزب اه ار ش مسا وت هکنیا ز ا دراد گند انلاوم! ق ماح ز ا و دنک هاگند وت هب هک دیایم ش گند ظفاد! ی ربید تاهابم و راختفا مامت هک دنزی م دایر فربق نورد همئا و نینمؤماریم ن آ و ی ما لوسر ن آ هب ن م دناه دود بر ع همه هک ت سا ملاسلامهیلع

ت سا رثاکت ن امه ی یارگی لم هب راختفا

،ی ناریا تیلیم ی اراد ام هک ی بلطرثاکت نیا گنهر ف دیاب و میتسه ی سرا ف نابز و گنهر ف و هدرک ذوفن ام ن ایم رد ،مینک ظفد ار ن امانا کاین ن اسنا ی تشم زج ن ا کاین نیا رگم؛تسا هدا ت ف ا اج!؟دناه دود زابن ز رو خقر ع ی اه

دیلم ی ناکاین هب ی سودر ف همانهاش راختفا

هک دینیب و دینا و خب ار ی سودر ف همانهاش امش و ردق رو خقر ع زابن ز ی اهمدا تشمکی اهنأ

رسد هک رایدنفسا زامشرخا . دناه دود اهنیا لاثما
مترس بانج زای و دزرای مند و جکی هب شیاپ ات
و لاپوکولای و جات نا اب رکیپلوغ ن اتسد
ملاک کی ی تد ، ناروت و نمهد زای و ، تیعضو
!؟ دیراد غارسا هب اتکرد هنامیکد

هب ار دوخم هاوخب هکنیا زاهدنب دوجو رسارس
!تسا رازید مهد تبسندی ناکایند نینچ
ی دارفانم ناکایند هک مهاوخی مند لاسرازهدصد
!دنشاب رایدنفسا و مترس لثم
ی سودرف همانهاش ربی دقت

همانهاش زاهخند کی شپیل استسید هدنب
تقوره نلا ات هک ماهدرک بهیته ار ی سودرف
ی اجهب هک دما مفید ، منک معلاطم ار نا متساوخ
1. مناوخب ار نا زای اهفصد ، همئا تایاور
:دیوگی همانهاش رد

رادرک هک *** رایدنفسا هب مترس تفگ نینچ
راگدای امز دنام

نیا زای *** نخس و نشب و شاپ هداد نونک
ن هک درم رادر بمان

ندرگ هب *** ناردنزام هب ی تفرندنم رگا
2. نارگزرگ هدر وارب

و دنبوریگب طقف ، هرخسم ن اتسد نیا رخا ات
.تسا بوکبون زب

یوق و نیرتلماک و نآرق نابزی برع نابزی
ایند نابزی نیرت

:دیوگی مای و

1. علطم هب دوش عوجر ، ی سودرف ت لاو حانوماریپد رتشیب علطاط تهج
2. مقیلت ، 184 ص ، 11 ج ، راونا
2. ی سودرف همانهاش

هدنز مجع *** ی سل اسد نیارد مدر بچنری سب

ی سراپ نیدب مدرک

نیدب دیدرک هدنز مجع هک دیدرک طلاغ امش
هدنز مجع و دیتشاذگ رانک ار ن آرق نابز! ی سراپ
تسا ی برعنابز ، ایند رد نابز نیرتهب!؟ دیدرک
و تاراشا و تایانک نیرتلماک و نیرتهب هک
و قطنم رظن زانابز نیرتیوق؛ دراد ار فئاطل
نابز رگم و¹ .تسا ی برع نابز ، نوناق و ناید
ی ارب ی زایتما هچ و هدز امر سرد بی لگ هچ ی سراپ
رب نامسا مینکذ چیورت ار ن آ رگا هک هتشاد امر
!؟ دیایم نیمز

1: ۱. عقيلعت، ۱۶۵ ص، ۴ ج، ن آرق توکلم رون

قداصت ترضد زانکی م تیاور دوخل صتم دنس اب قودصل اصخ «
؛هَقْلذ هب مَلْکِی ذَلَا اللهُ مُمْلَاکُ اَهْنَاِف، ٔبیر عَلا او مَلْعَت " :دومرف هک مَلاَسلا هیلع
ن آ اریز ، دیریگب دایار تپیرع ؛میتا و خَلاب او غَلِب و ؛ن یغضاملا او فِظَن و
دوخیاهن ادند و ؛دنکی م مَلْکَت دوخل اب هلیسون ادب هک تسادخ مَلْک
»! " دیربورفتشگنا رخآ اتار یرتشگنا و ؛دینک فیظن ار

2: ۱۲۶ ص، ۱ ج، عئارشلا لـع

ی لاعتُ اللهُ لَزَنَا ام " :لِاَق ، مُمْلَاَسلا مُهیلع هیبأ ن ع دَمَحَم ن ب رِفْعَج ن ع «
مَلاَسلا مُهیلع عابینلا ع ماسم ی فَعْقِی ن اکف ؛ٔبیر عَلا ب لَّا اَیْحو لا و اَباتک
» " . ٔبیر عَلا ب اَبین ع ماسم ی فَعْقِی ن اک و مَهْموقَ ٔنَسْلَاب
هک دنکی م لَقَن ن اشر دپ زان مَلاَسلا هیلع قداص رفعد ماما « :همجرت
نابز هب رگم دومنل زانی ایحو و باتک چیه ی لاعت دنوادخ " :دومرف
هب ن اشموق نابز ابیحو مَلاَسلام هیلع هتشذگ نار بمغیپ رد سپ ؛ی برع
» .تشگی مدر او امر بمایپ عمس هب ی برع نابز ابو ، دیسری م اهنأ شوگ
(ققحم)

۲۵۸: ص، ۱ ج، لاصخلا

او ملعت " :لِاَق ، مُمْلَاَسلا هیلع اللهُ دبع ی بَأ ن ع «

» " .هَقْلذ هب مَلْکِی ذَلَا اللهُ مُمْلَاکُ اَهْنَاِف ٔبیر عَلا

اب ن آ اب هک تسا دنوادخ مَلْک اریز ، دیزوماید ار ی برع « :همجرت
(ققحم) « .تسا هدمن مَلْکَت دوخت اقولخم

۲۴۶: ص، ۱ ج، مَلاَسلا هیلع اضرلا رابخأ نویع

هیلع ن ینمؤملا ریما ن ع ی ماشلا ربخ ی ف] «

مَلْک " :لِاَق ف، ٔنَجْلا لِها مَلْک ن ع هَلْأَس ... [مَلاَسلا

، رَانْلا لِها مَلْک ن ع هَلْأَس و " . ٔبیر عَلا ب ٔنَجْلا لِها

» " . ٔیسو جَمْلَاب " :لِاَق ف

زان هک تسا هدمأ مَلاَسلا هیلع ن ینمؤملا ریما زانی ماش ربخ رد « :همجرت
" :دومرف ترضد ، دومنل او سد تشهلها مَلْک هب عجار ترضد ن آ

ی برع ن او نعت تحت ه زور ما هک ی ظافلا ه ب امش
 هدش ل و ادم ه ریغ و ن اتسگنهر ف فرطزا ی یادز
 ، فیخس ، او تحمی ب اعقاو ردقچ هک دینک هاگن ت سا
 ی اجه ب ؛ ت سا میلس قو ن ز ا ی لاذ و هیایی ب
 «تار هاظت» ی اجه ب ، «ی یامهدرگ» «ت اعامتجا»
 «ی عمج ت اطابترا ل یاسو» ی اجه ب ، «ش یامه»
 آدج . دناهدرک عضو ار «ی هورگ ی اهنیا ناسر»
 تغل بتک ه ب دیاب مناوخی م ار ریباغت نیا ی تقو
 ی پ او تحمی ب ظافلا نیا ی ناعم ه ب ات منک ه عجار م
 تاملک نیا رگم !؟ دیراد ی درد ه چ رخا . مرید
 دنتشاد ی بیع ه چ ی برع ن ابز حیصف و اویش رایسب
 ی اهنیا نیا ز ا و دینکی م ضوع ار اهنیا امش هک
 رب ی اهنیا نیا ه چ !؟ دینکی م هداقتسا هر خصم و تشز
 ی م تسده ب ی زیچ ه چ و دوشی م بتر تم راک نیا
 م ک تغل دوخ بلاطم ن ایب رد مدر م رگم !؟ دیر و آ
 رگم !؟ دینکی م ل عج ه ژ او اماناد امش هک دناهدر و آ
 ی م تبحص ر گیدکی اب هویش ن یر تهب اب هک ی مدر م
 ی اهنیا نیا اب امش هک دندوب ه دنامرد ، دندرک
 !؟ دیدما اهنیا ی سرداد ه ب ی لعج

دراد ه شیر ی زیتسم لاسا رد ی یادزی برع

دیهاوخی م و دیراد ی نمشد ن آرق ن ابز اب امش
 نید ب طاختر د رگا . دینک فذح ار نید ن ابز م کم ک
 ن آ رگید ، دینک فذح ار ن آ ی برع ظافلا ، رفنود
 . تشاد دهاوخن انعم هدش ل دبودر تلامج

ی اهنیا نیا ی برع تاملک اب هزاربم

ناهنیا

رثاکت و هدقع باب ز ا اهنیا مامت ه دنب رظن ز ا

ل اؤس ش تآ ل ها ملاک ز ا زین و " .ت سا ی برع ن ابز ه ب تشهد ل ها ملاک
 (ققحم) « .ت سا ی سوچم ن ابز ه ب :دومرف ، درک

دراد دوجو ی ناهنپ تسد اعطقه ک دینادب و ؛تسا
هرادا و ریبتد ار لئاسم نیاً املاء ریغ ایاً املاء هک
هتساو خانایه تساو خم هی نیب زکار می تدو دنکی م
رگم .دنزاتی م ل عنرا هچ و دناه داتفا دوگ نیارد
نیاهب «ی ملسا مولع تاقیقت زکرم» ناو ند
هب ار نا هک تشاد ی بیع هچ ی بوخ و ی یابیز
!؟ دناه داد ریغت «ی ملسا ی اهش ناد هک شهوژپ»
ی رگید زیچ ،رثاکت هب ن دروآی ور زج اهنیا
!تسیند

ع مجرفد دنچ هک تساجنیا ی گراچید و ی تخبید
دوخی یادک قوذ و تیارد و لقعن آابو دنوشی م
دنکی م رما م هب یقب هب و دنکی م ل عجار ی اهژاو
اهژاو نیاه و دینک ت عاظا ام زا دیاب م ه امش هک
تاملک نیاه زا م هاوخذ ه دنب دیاش ! دینک ل امعتسا ار
هتشاد رظنرد ی رگید رتهب تاغل و میامذ ه دافتسا
ن لاف تاغل زا دیاب هک تسای نوناق هچ نیاه ؛مشاب
هچ نیاه !؟ درک ت عاظا ن اتسگنهرف و ی مداکآ
امش هیاییب تایلعب زا ه دنب دیاب هک تسای نوناق
!؟ تسای تسرد مکت نیاه اعقاو ایاه !؟ منک ی ورید
راکرس زغم تاشوارت زا متسین رضاح ادبا ه دنب
لامعتسا ار ظافلا نیاه هک مراد مرشد و منک ت یعبتد
² منک

تاملک فذحاب ،ی سراف ی بد اراثان دش انعمی ب

ن آ ی برع

ی م راختفان اشیا هب ردقنیا هک ی یانلاوم رگا

¹ بوجو و تیمها و ی برع نابز تیلضفا نوماریپ رتشیب علاط تهج
ج ،ن آرق توکلم رون هب دوش عوجر ،ن اناملسم مامت ی ار بن آ ی ریگداید
۱۴۸- ۱۲۵ ص ، ۱ ج ،هاگا کلاس ؛ ۱۸۹- ۱۴۵ ص ، ۴

² دو صقم و دناه درک تبحصی سراف نابز هب ام ی ارعش و ناگرزب هتبلا
دوش هتشاذگ رانکی لکروط هب ی سراف نابز دیاب هک تسین نیاه

رد امش تاهرت نیا زای برع تاغلی اجبه دینک
باتک رگید هدنب لقادح، دربی م راکه بش یا هر عش
و ی برع تا ملک رگا! مدرکی مذ زاب ار ی ونثم
ی ونثم باتک زار تا هیبشتو تایانکو و تاراعتسا
نیا زاکه دینیبی م، دینک فذح ظفاح ناوید و
و تسامش تاهابم و رخفت عاب هک دنلب راعشا
ی زیچ رگید، دیهدی م لیکشت هر گنگ اهنا ی ارب
دنامی مذی قاب.

دنام ییامع، امش ییامع و یبط راختفا
دنتسه ی نورید نا حیروبا و ی باراف و انیسی لعوبا
مامت مینیبی م، مینکی م هاگن اهنا راثا هب ی تقو هک
طقف و هدش هتشونی برع هب ن آثلثود ایو بتکن آ
زار دوخ بتک اهنا ارچ؛ تسای سرافن آثلثک ی
هتشوند همانهاش دنام فرصی سرافن ابز نامه
نیا و دناه دیدنخ اه فرح نیا حور هب اهنا!؟ دنا
ی م هزات امش اما، تساه دیسو پ هعقد رازه ن فک
هک تسای نیا ی تخبب! دیزودب و نزار ن آ دیا و خ
دیراند م هعقیلس راک نیا ی ارب

تسا رثاکت قیداصم زای برع اب هزاربم

ملاء رد ن تفرورف و ییامنهولج ی نعید رثاکت
رانک ار لئاسم نیا: دیوگی م ام هب م لاسا؛ ترثک
چیهر رگید، دشاب نامیا حور ی تقو هک دیرانگب
ی سیلگنا و لکرتو سرافو مجعو برع عنیدی قرف
دارفا همه نیب و دراند دوجو هریغ و ی نیچ و
و تعفر و ولاء نیا هب امش بتسا رارقرب توخا
ار دوخ شور هاگنآ و، دینک هاگن ی دیحوت رادنقا
عقاو زاکه ازادنا چات دینیب و دیهد رارق تقد دروم
دیاه داتفا روده ب.

هیروس راطم ردی بلطرثاکت زای تیاکد

میدید و میشد هیروسد هاگدورف در او ی رفسرد ام
 اهلوبات رد ناوند هسدهمانرنگ لرتنگ تمسقرد
 ؛(هیروسد دوزلها) **نَینِطاوُمَا** :تسا هدش بصند
 نیا **بناجلا** ؛(ی برع ی اهروشک) **ی برعلا وُدلا**
 م ه ی برع ل وُد ریاسد و نانبل هاگدورف رد هئسم
 ار هعیش و ناملمس ی اهی ناریا اهنأ ؛دراد دوجو
 امش دنیوگی م و دنروآی م باسحب بناجا عزج
 و ی اهروسد نانطوم ه و نینطاوم زام و ی بنجا
 و ناریا روشک :دیوگی م امش ی تقو . میتسه ی برع
 و برع و هیروسد روشک :دیوگی م م ه وا ،سراف
 هکتسا ی راک نیا ؛دیوگی م ی رگید زیچ م ه ی موس
 .میاهدرک دوزتسد اب نامدوخ

جیلخ ی اجهب هژاو نیرتهب ،ی ملسا جیلخ ی برع و ی سراف

زای کیه میتشاد اجنأ رد هکی ناتسود زای کیه
 هب بناجا عزج ار اهی ناریا ارچ :تفگ اهنأ
 نینچ اهنأ دوزرگم :تفگ وا «؟دیروآی م باسد
 م ه ام ؛سراف جیلخ دنیوگی مذ و دنکی مذ ی راک
 »! ی برع جیلخ :میوگی م

و ی برع جیلخ :دیوگب امئاد هکنأ ی اجهب رخأ
 جیلخ :دیوگب و دیرانگب رانک ار ود ره ،ی سراف
 ام زورما .دینکت حار ناتدوخ ربار راک و ی ملسا
 هتشدگ نامز رد ماشد هک مینکی م ار ی راک نام ه م ه
 ی بوخ فعضه طقندن انمشد و نارگرامعتسا .درکی م
 عاضوا دندی م ی تقو ؛دندوب هدیمهف ام زار
 هئسد ی بسنر و طهب طباور و تسا مارآ ی دودحات
جیلخا :تفگی م ی کیه و دندرکی م لکیرحت ،تسا
 ترچیلعا هب اروف تونا و «! ی برعلا
 ی برع جیلخ ،سراف جیلخ هب ارچ هک دروخی مر ب
 مینک عطقه ار طباور دیاب نیاربان و تسا هدش هتفگ

دوجوهب تافلاتخا ردقچ .میدنبب ار اهترافس و
 یسراف و یبرع جیلخ ریگ هر اچیب تلم نیا ،دمآی م
 دشدهاوخهچ دوشد عطق طباور رگا هک دنداتفای م
 ،دندهی م یزاب ار امشد اهنیا ،ادخ هدنب ی ا رخا
 رد ار یبرع جیلخ :دیوگب لاصا !؟دیمهفی مذا رچ
 هک روطنامه(میراد لوبق امشد ییایرد هودحم
 زیناهایرد ،دراد یصخشمدودر وشکره یضارا
 ام ییایرد زرم هودحم مان ی لو)دندراد ییاهزرم
 تسای تغل و هژاو نیرتهب نیا ؛تسای ملسا جیلخ
 اب هاشد .دشدهاوخد عقاو ضارتعا دروم رگید هک
 دروآرد یزاب مدرم رسد ر بسراف جیلخ هملک نیمه
 یاجهه .تسانایر جرد عاضوا نیمه زین زورما و
 ی ملسا جیلخا :دیوگب برع جیلخ و سراف جیلخ
 بناجا عجزا رام لآا و ؛دینک هامت ار راک رگید و
 !دندروآی م باسحهه

هب فارتعا و رارقا هک سکره :دیوگی م ملسا
 «الله لوسر آدمحم نأ دهشأ و الله لا إله إلا أنأ دهشأ»
 یرهشمه و نطومه .تسانونطاوم عجزا و ،دنک
 نیاربانب ؛دیوگب ار نیتداهش هک دنیوگی م یسک هه
 ،ینیچ ،ودرا ،ی لویناپسا ،یسیلگنا ،کرت نایم
 دوجو ی توافت چیه ی ناملاً و یوسنارف ،مجد ،برع
 اهنای تقو .تسا تلایخت و تارثک اهنیا همه ؛درادن
 دندراد ار ییاپ و تسد و ینیب ،وربا ،شوگ ،مشچ
 و زاجم و لیخت زج ی زیچ سپ ،یراد مه وت هک
 .تسا هتخادنیز ییادج امشد نید تلهج و ی مهفد

و برع داژن نیمه زا ییابیز نزرگا روطچ
 هک دوشد یلاعترضد بیصن هریغ و یسیلگنا
 یرذگی مذوا زا هجوچیههه ،دنک عاضتقا تعفانم
 ییوگی مذلاثم و یروآی مرد تیجوز هه ار وا و
 سراف داژن اب دیاب امتد نم و تسا برع وا

!؟مَنک ج اودزا

ام ی ارب و دنیشنی م هک ی اهدع ی اهفر ح نیا
هک تسا روفاو و لقنم ی اهفر ح ، دنریگی م میمصت
هذ م لاسا ار ی قطنم نخس ؛ تسینر او تسا قطنم رب
مُکَبَّرَنَّ اِ، سُنَّانًا اِهْيَا: دیامرفی م مرکا ربمغیب .تسا
يِّ مَجْعَى لَعِيَّيْ بَرِعِلْ لَضَفْ لَا . دُحَاوْ مُكَا بَأَنَّ اِ و دُحَاوْ
لَا و دِوَسَا يِّ لَعِيَّ مَحْلًا لَا و يِّ بَرِعَى لَعِيَّ مَجْعِلْ لَا و
نَا) : يِّ لَعْتِ اللّٰهَ لَاقَ . يِّ وَقْتَلَابِ لَّا اِ رِمْحَا يِّ لَعِيَّ دِوَسَلًا
1. (مُكَا فْتًا اللّٰهَ دَنِعْ مُكَمْرُ كَا

ردپ و تسا ی کی امش راگدروپ اّقد ، مدرم ی ا
رب ی برع درم چیه . دشابی م رنذ ک ی زین امش همه
رب ی مجع درم چیه و درادن تلیضف ی مجع درم
درم رب ی زمرق درم چیه و درادن تلیضف ی برع درم
درم رب ی هایس درم چیه و درادن تلیضف ی هایس
دنواذخ . اوقت هطساو هب رگم درادن تلیضف ی زمرق
:دیامرفی م ی لاعتو ک رابت

تسا ی سک دنواذخ دنز امش نیرتی مارگ اقیقحت
دشاب رتنوزفا ش یاوقت هک

رب ابحرم ! ربمایپ نیا رب ابحرم :تفگ دیاب
س اسار ب ش ملاک قطنم تیرشب ملاعر د هک ی درف
دوب دیحوت

ای دنکی م عمج م هرود ار مدرم قطنم نیا ایآ
دیابن ام !؟ میاهتفرگ ش پیرد هزور ما ام هک ی قطنم
دننکی م ی گذنر ناریا زا جراخ هک ار ی نانا ملسم
هب ام رگا .تسینر ی جراخ ناملسم ؛ میمانب ی جراخ
ی م ام هب زین اهنا ل باقم رد ، میتفگ ی جراخ اهنا
!بناجا :دنیوگ

ملاسا نید زا هک دوشی م هتفگ ی سک هب ی جراخ
ی ملاسا روشک ل خاد رد هچرگ ،تسا جراخ

1. ۲۱ ص ،رطاو خلا تضاير و رهاو جلا ندعم

هک دوشی م قلاطای سک هب ن طوم ه و ؛ دنکی گدنز
 زا ج راخ رد هچرگ ،تسا م لاسا نید رد ل خاد
 کیرگای تد . دشاب ن آ ی اهزرم و دودحو و تکلم
 ،دنکی گدنز نیمز هرک فرطن آ رد ناملسم ر فذ
 تسوپخرسد ،تسوپه ایسد هاوخ ؛تسام ن طوم ه و ا
 هکی تیلم ره زا ناملسم . دشاب تسوپدیفسد ای و
 رگا و ؛تسام ن طوم ه و تسا ناملسم دشاب
 ی ج راخ ،دشاب ن اریا دوخ رد ی تد ی ناملسم ریغ
 تیاعر تسا م لاسا همد رد نوچ هچرگ ،تسا
 تسارحو و ظفد دروم دیاب و تسا مزلا و اقو قد
 ۱. دریگ رارق

ی سک هب ی ج راخ ،م لاسا رد : ی نار هط ه ملاء تسا ج راخ م لاسا زا هک دنیوگ

س اسان یارب هرسد الله سددق اقا م و حرم بتکم
 زا یکی و اقا م و حرم مهم ی نابم زا یکی . دوب
 ی ج راخ ظف هکی نانا رخس ر ب ن اشیا تا ضار تعا
 نیمه ،دندرو آیم نابز هب ن ایناریا ریغ یارب ار
 :دندومرفیم ؛دوب

زا هک دوشی م هتفگی سک هب م لاسا رد ی ج راخ
 هک تسا ی سک ،ن طوم ه و تسا ج راخ م لاسا تلم
 ج راخ ن اریا زا هچرگ ،تسا ل خاد م لاسا تلم رد
 ۲. دشاب

و ترثکی یادن ادن آ و ،تدحو ی ادن ادن نیا
 می س کر ه ل ا د ؛تسا دیحوت اب فالخمت هج رد
 .دندسپن ،دهاوخ می من ه س کر ه و دندسپن ،دهاوخ

دّمحم ل آ و دّمحم ی اعل صدّم هلا

۱۳.۱ میا (۴۹) تارجد هروسد
 ۱۶۴.۲ ص ۸۰ ج ،ی سانشما